

فصل اول اصول انتخاب در کسب و کار

کتاب درسی
صفحه‌های ۱ تا ۴۲

فصل اول (۲۰ پیمانه) پیمانه‌های ۱ تا ۲۰

با درخت دانش، گام به گام پیشرفت
خود را ارزیابی کنید.

گام اول: میزان تسلط خود را با رنگ مشخص کنید.
آبی: مسلطم
سبز: نسبتاً مسلطم
زرد: مسلط نیستم
گام‌های بعدی: اگر در گام اول دانش خود را در حد رنگ زرد ارزیابی کردید اما در نوبت‌های بعدی پیشرفت کردید می‌توانید خانه‌های سبز یا آبی را رنگ کنید. هرگاه به رنگ‌ها نگاه کنید متوجه می‌شوید در کدام قسمت‌ها نیاز به تمرین بیشتر دارید.

اصول انتخاب در کسب و کار (۲۰۰ سؤال شناسنامه‌دار)

۲۰ پیمانه

۱۴ پیمانه: ۱۰ سؤالی
۴ پیمانه: ۱۰ سؤالی
۲ پیمانه: ۱۰ سؤالی

۲۰۰ سؤال شناسنامه‌دار

۶۰ سؤال
از آزمون‌های کانون
۲۶ سؤال
از کنکورهای سراسری

۱۱۴ سؤال طراحی شده
از کتاب درسی
این سؤال‌ها برای پوشش مطالب کتاب درسی طراحی شده‌اند.

آبی ☐ سبز ☐ زرد ☐

آبی ☐ سبز ☐ زرد ☐

آبی ☐ سبز ☐ زرد ☐

آبی ☐ سبز ☐ زرد ☐

کسب و کار و کارآفرینی
(۳۰ سؤال شناسنامه‌دار)

نقش کارآفرینان
هزینه‌های تولید، درآمد و سود، کسب درآمد حلال

انتخاب نوع کسب و کار
(۳۰ سؤال شناسنامه‌دار)

کسب و کار شخصی، شرکت
تعاونی‌ها، مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه

اصول انتخاب درست
(۵۰ سؤال شناسنامه‌دار)

قانون اول: منابع خود را شناسایی کنید و بدانید که آن‌ها کمیاب‌اند!
قانون دوم: هزینه فرصت هر انتخاب را محاسبه کنید!
محاسبه سود یا زیان بنگاه با احتساب هزینه فرصت (هزینه پنهان)
قانون سوم: قید بودجه خود را ترسیم کنید!
قانون چهارم: هزینه‌های هدررفته را فراموش کنید!
قانون پنجم: بین هزینه‌ها و منافع خود، مقایسه کنید!
چرا برخی مردم تصمیمات غیرمنطقی می‌گیرند؟

مرز امکانات تولید
(۳۰ سؤال شناسنامه‌دار)

الگوهای اقتصادی، الگوی مرز امکانات تولید
هزینه فرصت اجتماع، کارایی و ناکارایی

آزمون جمع‌بندی اصول انتخاب در کسب و کار
آزمون ویژه برترها اصول انتخاب در کسب و کار

درس اول: کسب و کار و کارآفرینی

سفر به دنیای گذشته:

«صنعت بافندگی و کارگاه‌های بافت و فیاطی ما ایرانیان، قدمتی ۲۵۰۰ ساله دارد.»

در سده سوم پیش از میلاد، زردوزی و تولید پارچه‌های زربافت در ایران رواج داشت و نمونه‌هایی از لباس پادشاهان و درباریان با نخ‌های گلابتون از طلا و نقره که مغزی آن ابریشم بوده در موزه‌ها دیده می‌شود. «شاردن» در سفرنامه خود بارها ظرافت زردوزی‌ها و گلدوزی‌های ایرانی را ستوده و آن را برتر از گلدوزی اروپاییان دانسته است.

در دوران هخامنشیان به کارگاه‌های فیاطی برمی‌خوریم که در سطح انبوه برای کارکنان دربار و شاغلان بخش‌های نظامی مانند سرداران و سربازان، لباس تولید می‌کردند. در این فیاط خانه‌های بزرگ، صدها کارگر مرد و زن کار می‌کردند. در این فیاطی‌ها، لباس‌هایی چون فلعت‌های شاهانه، جایگاه ویژه‌ای داشت که شاه ایران به رسم یادبود یا پاداش به سرداران خود یا حاکمان سایر کشورها می‌داد. نویسندگان یونانی همواره از این لباس‌ها در ردیف اشیای گرانبها نام برده‌اند. در آن زمان، دوفتن لباس در کشورهای متمدن دیگر رایج نبود، مثلاً رومیان پارچه‌ای ندرافته را دور خود بسته و اضافه‌اش را روی دوش می‌انداختند.

نقش کارآفرینان

فراز و فرود کسب و کارها:

- روزانه هم‌زمان با اینکه هزاران کسب و کار جدید در دنیا متولد می‌شود، هزاران کسب و کار نیز می‌میرد.
- شرکت‌ها، کارآفرینان یا مؤسسه‌هایی دارند که آن‌ها را تأسیس می‌کنند.
- کارآفرینان یا مؤسسه‌ها شرکت‌ها با تولید کالا و خدمات و رفع نیازها و خواسته‌های مردم سود می‌برند.
- کارآفرینان یا مؤسسه‌ها شرکت‌ها با کار و تلاش خود از کسب و کارها مراقبت می‌کنند، که این کار چندان آسان نیست، چرا که بسیاری از کسب و کارهای نوپا عمر کوتاهی دارند؛ به‌طوری که تنها نیمی از آن‌ها می‌توانند از شش سالگی عبور و به کار خود ادامه دهند.
- در کنار این که احتمال از بین رفتن و شکست کسب و کار وجود دارد، احتمال موفقیت و سودآوری آن هم کم نیست.
- این احتمال موفقیت و سودآوری، انگیزه لازم برای شروع فعالیت اقتصادی و پذیرفتن خطرات آن توسط کارآفرینان است.

پلکان کار و رشد:

- یک کارآفرین موفق ضرورتاً از ابتدا حتی کارآفرین نبوده است.
- اما حرکت با چشم باز و بر مبنای شناخت ظرفیت‌های خود و اتفاقات اطراف، او را قدم به قدم از سطوح ابتدایی کار به درجه‌های بالای آن می‌رساند.

نقش کارآفرینان:

* با نوآوری و خطرپذیری: محصولات جدیدی تولید و عرضه می‌کند یا راه‌های جدیدی برای تولید کشف می‌کند.	کارآفرین کسی است که:
* بینشی برای مشاهده فرصت‌های کسب و کار دارد که دیگران از مشاهده آن ناتوانند یا به ذهنشان خطور نمی‌کند.	
* شجاعتی برای شروع یک سرمایه‌گذاری جدید دارد که دیگران فاقد آن هستند.	
* ایده‌های خود را امیدوارانه به کسب و کارهای سودآور تبدیل می‌کند.	
* بتواند با جمع کردن عوامل مختلف در کنار هم با داشتن مهارت‌های ابتکار عمل، کالا یا خدمتی را تولید کند.	
(کارآفرینی به تلاش و کار زیادی نیاز دارد تا بتواند کسب و کار را زنده نگه دارد چراکه کسی که می‌خواهد کارآفرین باشد، باید مهارت‌های ابتکار عمل را داشته باشد تا بتواند با جمع کردن عوامل مختلف در کنار هم، کالا یا خدمتی را تولید کند.)	
* آگاهی و دانش زیادی برای اتخاذ تصمیمات مناسب دربارهٔ ۱- موقعیت شرکت، ۲- پیشنهاد محصول، ۳- قیمت‌گذاری، ۴- تبلیغات، ۵- استخدام نیروی کار دارد.	
* توانایی مالی لازم برای راه‌اندازی کسب و کارش را دارد و می‌داند که در آغاز کارش ممکن است با موفقیت کمتر یا عدم موفقیت روبه‌رو شود.	

ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق:

تیزبین	فرصت‌های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند.
نوآور	ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کنند.
ریسک‌پذیر	پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.
خوش‌بین	کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.
پرانگیزه	نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.
یادگیرنده	از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.
سازمان‌دهنده	منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

(مرتب با متن صفحه ۴ کتاب درسی)

۱- کدام گزینه در رابطه با کسب و کارها و ویژگی کارآفرینان، نادرست است؟

- (۱) شرکت‌ها کارآفرینان یا مؤسسانی دارند که آن‌ها را تأسیس می‌کنند.
- (۲) بسیاری از کسب و کارهای نوپا عمر طولانی دارند، به‌طوری که بیش از نیمی از آن‌ها می‌توانند از شش سالگی عبور و به کار خود ادامه دهند.
- (۳) در کنار این که احتمال از بین رفتن و شکست کسب و کار وجود دارد، احتمال موفقیت و سودآوری آن هم کم نیست.
- (۴) کارآفرینان یا مؤسسان شرکت‌ها با تولید کالا و خدمات و رفع نیازها و خواسته‌های مردم سود می‌برند.

(مرتب با متن صفحه ۵ کتاب درسی)

۲- چند مورد از عبارت‌های زیر درخصوص کارآفرینان نادرست است؟

- (الف) کارآفرین کسی است که: با نوآوری و خطرپذیری، محصولات جدیدی تولید و عرضه می‌کند یا راه‌های جدیدی برای تولید کشف می‌کند.
- (ب) کارآفرینان بینشی برای مشاهده فرصت‌های کسب و کار دارند که دیگران از مشاهده آن ناتوانند یا به ذهنشان خطور نمی‌کند.
- (ج) لازم نیست کارآفرین توانایی مالی لازم برای راهاندازی کسب و کارش را داشته باشد.
- (د) کارآفرین باید بداند که همواره در کارش با موفقیت روبه‌رو می‌شود.
- (ه) کارآفرین باید اتخاذ تصمیمات مناسب درباره مسائل مانند موقعیت شرکت، پیشنهاد محصول، قیمت‌گذاری و تبلیغات را به متخصصان آن واگذار کند و در این خصوص مداخله‌ای نکند.
- (و) کسی که می‌خواهد کارآفرین باشد، باید مهارت‌های ابتکار عمل را داشته باشد تا بتواند با جمع کردن عوامل مختلف در کنار هم، کالا یا خدمتی را تولید کند.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۳- کارآفرین کسی است که با ... و ... ، محصولات جدیدی تولید و عرضه می‌کند یا راه‌های جدیدی برای تولید کشف می‌کند.

(مرتب با متن صفحه ۵ کتاب درسی)

- (۱) نوآوری - خطرپذیری
- (۲) شجاعت - امیدواری
- (۳) ابتکار عمل - تلاش و کار زیاد
- (۴) آگاهی - دانش زیاد

(مرتب با متن صفحه ۵ کتاب درسی)

۴- در رابطه با ویژگی‌ها و نقش کارآفرینان، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) کارآفرین کسی است که با نوآوری و خطرپذیری، محصولات جدیدی تولید و عرضه می‌کند یا راه‌های جدیدی برای تولید کشف می‌کند.
- (۲) کارآفرینان بینشی برای مشاهده فرصت‌های کسب و کار دارند که دیگران از مشاهده آن ناتوانند یا به ذهنشان خطور نمی‌کند.
- (۳) کسی که می‌خواهد کارآفرین باشد، باید مهارت‌های ابتکار عمل را داشته باشد تا بتواند با جمع کردن عوامل مختلف در کنار هم، کالا یا خدمتی را تولید کند.
- (۴) کارآفرین باید بداند که در آغاز کارش ممکن است توانایی مالی لازم برای راهاندازی کسب و کارش را نداشته باشد، با این حال می‌تواند کسب و کار خود را راهاندازی کند و سپس با تلاش و سرمایه‌گذاری‌های متعدد، نیازهای مالی خود را برطرف سازد.

۵- کدام ویژگی مشترک کارآفرینان موفق در افراد کارآفرین زیر به‌ترتیب برجسته‌تر است؟

(خارج از کشور ۱۴۰۲ نوبت دوم تیرماه - مرتب با متن صفحه ۶ کتاب درسی)

- آقای سعیدی اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارد.
- خانم موسوی بسیار دلگرم و مطمئن به موفقیت اقتصادی است.
- خانم مدنی در راهاندازی کسب‌وکار جدید از نظم و پایداری تحسین‌برانگیزی برخوردار است.
- آقای جدیدی با شجاعت و تدبیر، پس‌انداز خود را برای راهاندازی فعالیت اقتصادی جدید هزینه می‌کند.
- (۱) تیزبین - پرانگیزه - سازمان‌دهنده - خوش‌بین
- (۲) تیزبین - پرانگیزه - خوش‌بین - نوآور
- (۳) پرانگیزه - خوش‌بین - پرانگیزه - ریسک‌پذیر
- (۴) پرانگیزه - خوش‌بین - سازمان‌دهنده - ریسک‌پذیر

۶- هر کدام از موارد زیر، به‌ترتیب مربوط به کدام ویژگی مشترک کارآفرینان موفق می‌باشند؟

(سراسری ۱۴۰۲ نوبت اول دی‌ماه - مرتب با متن صفحه ۶ کتاب درسی)

- الف: ایده‌ها را به محصولات جدید و یا کسب و کار جدید تبدیل می‌کنند.
- ب: کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.
- ج: کارآفرینان موفق، خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.
- د: نظم، پایداری، انضباط، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.
- (۱) تیزبین - خوش‌بین - ریسک‌پذیر - سازمان‌دهنده
- (۲) تیزبین - پرانگیزه - یادگیرنده - سازمان‌دهنده
- (۳) نوآور - پرانگیزه - ریسک‌پذیر - سازمان‌دهنده
- (۴) نوآور - خوش‌بین - یادگیرنده - پرانگیزه

ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق	
«الف»	کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.
پرانگیزه	«ب»
«ج»	از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.
سازمان‌دهنده	«د»

- (۱) خوش‌بین - فرصت‌های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند. - تیزبین - ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کنند.
- (۲) نوآور - ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کنند. - تیزبین - فرصت‌های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند.
- (۳) خوش‌بین - نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند. - یادگیرنده - منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.
- (۴) نوآور - منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند. - ریسک‌پذیر - پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.

۸- کدام گزینه در خصوص ویژگی کارآفرینان نادرست است؟

- (۱) کارآفرینان بینشی برای مشاهده فرصت‌های کسب و کار دارند که دیگران از مشاهده آن ناتوان‌اند یا به ذهنشان خطور نمی‌کند.
- (۲) کارآفرین باید توانایی مالی لازم را برای راه‌اندازی کسب و کارش داشته باشد.
- (۳) کارآفرین باید بداند که در آغاز کارش ممکن است با موفقیت کمتر یا عدم موفقیت روبه‌رو شود.
- (۴) عبارت «منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.» به ویژگی نوآور، از جمله ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق اشاره دارد.

(مرتبط با متن صفحه ۹ کتاب درسی)

۹- هر یک از عبارت‌های زیر، به کدام یک از ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق اشاره دارد؟

- «نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند. - کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند. - فرصت‌های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند.»

- (۱) پرانگیزه - خوش‌بین - تیزبین
(۲) تیزبین - خوش‌بین - سازمان‌دهنده
(۳) تیزبین - خوش‌بین - پرانگیزه
(۴) پرانگیزه - سازمان‌دهنده - نوآور

(برای تفکر و تمرین، صفحه ۱۰ کتاب درسی)

۱۰- کدام عبارات، مفهوم کارآفرینی را می‌رساند؟

- (الف) کار شخصی در مغازه ساندویچ‌فروشی خودش
(ب) تدریس در مدرسه دولتی
(ج) عضو نیروی فعال در ارتش شدن
(د) راه‌اندازی خدمات باغبانی در منزل

- (۱) الف - د (۲) ج - د (۳) الف - ب (۴) ب - ج

درس اول: کسب و کار و کارآفرینی

درسنامه

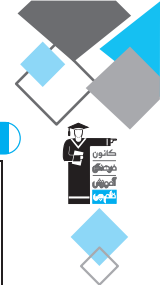
صفحه‌های ۸ تا ۱۱ کتاب درسی

هزینه‌های تولید، درآمد و سود، کسب درآمد حلال

یک کارآفرین موفق برای انتخاب صحیح و درست، باید هزینه‌ها و درآمدهایش را محاسبه کند. پول‌هایی را که کارآفرینان برای تولید، صرف می‌کنند، هزینه‌های تولید می‌نامند. مانند:

- * خریداری یا اجاره محلی به عنوان کارگاه، مغازه یا دفتر کار
- * خریداری یا اجاره ماشین‌آلات، ابزارها و سرمایه‌های فیزیکی
- * خرید مواد اولیه
- * استخدام تعدادی کارگر و کارمند

این پول‌ها در واقع همان پول‌هایی است که برای خرید یا اجاره عوامل تولید به صاحبان آن‌ها می‌پردازیم. (عوامل تولید عبارت‌اند از: منابع انسانی، سرمایه‌ها (فیزیکی - مالی - انسانی)، منابع طبیعی)

مثال

این تولیدکننده زمین را در اختیار می‌گیرد تا در آن به فعالیت کشاورزی بپردازد. در مقابل به صاحب زمین (ممکن است یک شخص، یا سازمان یا دولت باشد) اجاره می‌پردازد.	هزینه‌های تولید یک تولیدکننده گندم
نیروی انسانی به کار می‌گیرد و در مقابل به کارگران یا کارمندان خود، مزد یا حقوق می‌پردازد.	
از سرمایه فیزیکی مثل تراکتور یا گاواهن و گاو، برای فعالیت تولیدی خود استفاده می‌کند و قیمت یا اجاره ابزار تولید را به صاحبان آن می‌پردازد.	

در پایان تولید، همه محصول و سود و زیان به صاحب (صاحبان) کار می‌رسد.

درآمد:

پولی که تولیدکنندگان با فروش محصولات خود به دست می‌آورند:

قیمت هر واحد کالای تولیدی $\times$ تعداد (واحد) کالای تولید شده و به فروش رفته توسط تولیدکننده = درآمد تولیدکننده

سود:

اگر میزان درآمد از هزینه بیش‌تر باشد (میزان هزینه $>$ میزان درآمد) تولیدکننده از فعالیت خود سود برده است.

$$0 < \text{هزینه} - \text{درآمد} = \text{سود}$$

زیان:

اگر میزان درآمد از هزینه کم‌تر باشد (میزان هزینه $<$ میزان درآمد) تولیدکننده از فعالیت خود زیان کرده است.

$$0 < \text{هزینه} - \text{درآمد} = \text{زیان}$$

مثال

با توجه به اطلاعات داده‌شده، وضعیت اقتصادی سالانه یک بنگاه اقتصادی با ۵۰۰ قطعه تولیدی سالانه و ۲۰ نفر کارگر، چگونه است؟

دستمزد ماهانه هر کارگر	۲۰,۰۰۰ واحد پولی
خرید مواد اولیه مورد نیاز سالانه	۵,۰۰۰ واحد پولی
هزینه اجاره بنگاه	ماهان ۲,۰۰۰,۰۰۰ واحد پولی
مالیات سالانه	۱۵ درصد درآمد سالانه بنگاه
هزینه استهلاک سالانه	$\frac{1}{40}$ دستمزد سالانه تمامی کارگران
فروش هر قطعه تولیدی	۵۰,۰۰۰ واحد پولی

حل مسئله:

نکته مهم: باید توجه کنیم عملکرد بنگاه در چه بازه زمانی (هفتگی، ماهانه، سالانه و یا ...) از ما خواسته شده است.

در این مثال، عملکرد سالانه بنگاه مدنظر است.

بنابراین باید هم درآمد و هم تمامی هزینه‌ها به صورت سالانه محاسبه شوند:

ابتدا درآمد سالانه بنگاه را محاسبه می‌کنیم:

قیمت فروش هر قطعه $\times$ تعداد قطعه تولیدی سالانه = درآمد سالانه بنگاه

$$\text{واحد پولی } 25,000,000 = 500 \times 50,000 = \text{درآمد سالانه بنگاه}$$

حال به بررسی هزینه‌ها می‌پردازیم، می‌توانیم با جمع کردن هزینه‌ها و کم کردن آن‌ها از درآمد، سود یا زیان بنگاه (عملکرد) را محاسبه کنیم:

$$\text{درآمد سالانه بنگاه} \times \frac{15}{100} = \text{مالیات سالانه بنگاه}$$

$$\text{واحد پولی } 3,750,000 = 25,000,000 \times \frac{15}{100} = \text{مالیات سالانه بنگاه}$$

این بنگاه دارای ۲۰ نفر کارگر است که هر کارگر ماهانه مبلغ ۲۰,۰۰۰ واحد پولی دریافت می‌کند؛ ما باید محاسبه کنیم مجموع کارگران، سالانه چه مبلغی تحت عنوان دستمزد دریافت می‌کنند، بنابراین داریم:

$$\text{واحد پولی } 4,000,000 = 20 \times 200,000 = \text{دستمزد سالانه تمامی کارگران}$$

(این عدد را برای تبدیل هزینه‌های ماهانه به سالانه ضرب کرده‌ایم)

هزینه خرید مواد اولیه مورد نیاز به صورت سالانه بیان شده و محاسباتی ندارند.

هزینه استهلاک (هزینه تعمیر یا جایگزینی) بنگاه نیز جزو هزینه‌های بنگاه است و باید محاسبه شود:

$$\text{دستمزد سالانه تمامی کارگران} \times \frac{1}{40} = \text{هزینه استهلاک سالانه بنگاه}$$

$$\text{واحد پولی } 240,000 = 4,000,000 \times \frac{1}{40} = \text{هزینه استهلاک سالانه بنگاه}$$

هزینه اجاره بنگاه به صورت ماهانه بیان شده که ما باید اجاره سالانه بنگاه را محاسبه کنیم:

واحد پولی $24,000,000 \times 12 = 2,000,000,000$ = هزینه اجاره سالانه بنگاه

نکته: پرداخت‌هایی که مربوط به بنگاه نیست جزو هزینه‌های تولید محسوب نمی‌شود، مانند: هزینه تحصیل فرزندان مدیر کارخانه یا اجاره ماهانه واحد مسکونی مدیر بنگاه

حال مجموع هزینه‌های سالانه بنگاه را محاسبه می‌کنیم:

هزینه استهلاک سالانه + مالیات سالانه + اجاره سالانه بنگاه + هزینه خرید مواد اولیه مورد نیاز سالانه + دستمزد سالانه کارگران = هزینه سالانه بنگاه

واحد پولی $32,795,000 = 240,000 + 3,750,000 + 24,000,000 + 5,000 + 4,800,000$ = هزینه سالانه بنگاه

سپس اگر میزان درآمد سالانه بیش‌تر از هزینه سالانه باشد، بنگاه اقتصادی در طی یک‌سال سود کسب کرده است، در غیر این صورت متحمل زیان شده‌است. میزان هزینه سالانه $(32,795,000) < (25,000,000)$ میزان درآمد سالانه

بنابراین این بنگاه اقتصادی در طی یک‌سال گذشته از فعالیت خود زیان کرده است.

واحد پولی $-7,795,000 = 32,795,000 - 25,000,000$ = میزان زیان سالانه بنگاه

■ راهکارهای دوری از وضعیت زیان:

الف) کاهش هزینه‌ها:

از طریق صرفه‌جویی و افزایش بهره‌وری (مانند: پرهیز از استخدام نیروی کار غیرلازم، صرفه‌جویی در مصرف مواد اولیه و انرژی و جلوگیری از ریخت و پاش‌ها)

ب) افزایش درآمد:

فراهم کردن بازار خوبی برای محصولات خود و فروش کالاهای خود با قیمت مناسب

■ مسئولیت اخلاقی و کسب درآمد حلال

انسان‌ها در زندگی خود نسبت به خود، شهروندان، محیط‌زیست و هرکسی یا چیزی که با او در ارتباط است، مسئولیت اخلاقی دارند.	انواع مسئولیت اخلاقی
مسئولیت اخلاقی در کسب‌وکار نیز وجود دارد. (کسانی که از مسئولیت‌های خود در کسب‌وکار شانه خالی می‌کنند در واقع حقوق دیگران را پایمال می‌کنند).	

ویژگی‌های افرادی که به کسب و کار حرام مشغولند:

این افراد درآمدشان به‌صورت غیرطبیعی زیاد است، خانه و خودروی گران‌قیمت دارند؛ اما در میان مردم بدنامند.	ویژگی‌های افرادی که به کسب و کار حرام مشغولند:
اگر سراغ این افراد را از مردم درستکار بگیرید به شما هشدار می‌دهند که با آنها نشست و برخاست نکنید.	
این دسته از انسان‌ها معمولاً راه‌هایی را بلدند که می‌توانند به قول خودشان از آب، کره بگیرند.	
این افراد معمولاً از رانته‌ها و موقعیت‌هایی که با فریب و ظاهرسازی به‌دست می‌آورند، سوءاستفاده می‌کنند و به درآمدهای کلانی دست می‌یابند.	
معمولاً به‌دنبال ارزان خریدن و گران فروختن می‌باشند و خرید و فروش یا قاچاق برخی از کالاها، در انحصار آن‌هاست.	
اگر کسی بخواهد با آنان وارد رقابت اقتصادی شود، با انواع شگردها او را از پای در می‌آورند و سود خودشان را حفظ می‌کنند.	
این افراد معمولاً به کسب و کارهای حرام اشتغال دارند؛ مثلاً با احتکار کالاهای مورد نیاز مردم در مواقع ضروری و گران فروختن آن‌ها، سودهای سرشار می‌برند.	
برخی برای سود بیشتر، کتاب‌ها یا فیلم‌های مبتذل و غیراخلاقی را تولید و منتشر می‌کنند.	
کالایی را برخلاف آنچه هست، به مشتری نشان می‌دهند تا مشتری را فریب دهند.	
اهل رشوه دادن و رشوه گرفتن هستند و با رباخواری امورشان را می‌گذرانند.	
به‌طور کلی، کسب و کارهایی که در مسیر تولید کالا و خدمات مشروع نباشد، غارتگرانه و حرام هستند.	
از آنجا که معمولاً دست این افراد در روستاها و محله‌های کوچک زود رو می‌شود، ترجیح می‌دهند به شهرهای بزرگ کوچ کنند تا آسان‌تر به فعالیت‌های خود بپردازند.	
این افراد نه تنها با فعالیت‌های غیرقانونی و غیرشرعی به هموعانشان ظلم می‌کنند، بلکه از مزایای کسب درآمد حلال نیز محروم مانده و اقتصاد خود و جامعه را در سراسیمه‌ی سقوط قرار می‌دهند.	

(سراسری ۸۴ - مرتبط با صفحه ۸ کتاب درسی)

۱۱- ۱. تفاوت درآمد و هزینه برابر با چیست؟

(۴) میزان بهره‌وری

(۳) میزان سود

(۲) میزان کارمزد

(۱) میزان اجاره

(سراسری ۹۰ - مرتبط با متن صفحه ۸ کتاب درسی)

۱۲- ۲. کدام یک جزء «هزینه‌های تولید» نیست؟

(۱) پولی که برای خرید یا اجاره ماشین‌آلات مصرف می‌شود.

(۲) پولی که به‌ازای استخدام تعدادی کارگر یا کارمند پرداخت می‌شود.

(۳) پولی که بابت خریداری یا اجاره محل کارگاه یا کارخانه صرف می‌شود.

(۴) پولی که مابه‌التفاوت درآمد و هزینه است و تولیدکننده از فعالیت اقتصادی خود به دست می‌آورد.

۱۳- ۳. با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، عملکرد اقتصادی یک «بنگاه اقتصادی» با ۴ کارمند و تولید سالیانه ۷۵۰ دستگاه به ارزش هر

یک ۳۰۰,۰۰۰ ریال، کدام است؟

(سراسری ۹۲ - مکمل صفحه‌های ۸ و ۹ کتاب درسی)

۱	اجاره ماهیانه معادل	۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	حقوق متوسط ماهیانه هر فرد معادل	۲۰۰,۰۰۰ ریال
۳	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه به ارزش	۴,۴۵۰,۰۰۰ ریال
۴	هزینه استهلاک سالانه	معادل ۱۲٪ حقوق سالیانه کارمندان

(۲) ۱۱۶,۸۹۷,۰۰۰ ریال ضرر و زیان

(۱) ۱۱۶,۷۹۸,۰۰۰ ریال سود

(۴) ۱۶۱,۸۹۷,۰۰۰ ریال ضرر و زیان

(۳) ۱۶۱,۷۹۸,۰۰۰ ریال سود

۱۴- ۴. با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، عملکرد اقتصادی سالیانه یک «بنگاه اقتصادی» با ۱۵ نفر کارمند، و تولید سالیانه ۲۲۰۰ دستگاه

هر یک به ارزش: ۱,۲۰۰,۰۰۰ ریال، کدام است؟

(سراسری ۹۴ - مکمل صفحه‌های ۸ و ۹ کتاب درسی)

۱	اجاره‌بهای ماهانه کارگاه تولیدی	۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	حقوق متوسط ماهانه هر فرد کارمند تولیدی و اداری	۸۵۰,۰۰۰ ریال
۳	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه به ارزش	۱۸۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۴	هزینه استهلاک سالیانه ماشین‌های تولیدی به ارزش:	معادل ۳۰٪ حقوق سالیانه کارمندان

(۲) ۲,۲۱۱,۱۰۰,۰۰۰ ریال سود

(۱) ۲,۱۱۲,۱۱۰,۰۰۰ ریال ضرر و زیان

(۴) ۲,۱۱۲,۱۰۰,۰۰۰ ریال سود

(۳) ۲,۱۲۱,۱۱۰,۰۰۰ ریال ضرر و زیان

۱۵- ۵. با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، نتیجه عملکرد سالیانه یک بنگاه اقتصادی با ۴ نفر کارمند و تولید سالیانه ۷۵۰ دستگاه، هر یک به

ارزش: ۳۰۰,۰۰۰ ریال، کدام است؟

(سراسری ۹۶ - مکمل صفحه‌های ۸ و ۹ کتاب درسی)

۱	اجاره ماهیانه معادل	۴۰۰,۰۰۰ ریال
۲	حقوق متوسط ماهیانه هر فرد معادل	۲۰۰,۰۰۰ ریال
۳	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه به ارزش	۴,۴۵۰,۰۰۰ ریال
۴	هزینه استهلاک سالیانه	معادل ۲۰٪ حقوق سالیانه کارمندان

(۲) ۲۰۴,۲۳۰,۰۰۰ ریال سود

(۱) ۱۱۶,۷۹۸,۰۰۰ ریال ضرر یا زیان

(۴) ۱۱۶,۸۹۷,۰۰۰ ریال ضرر یا زیان

(۳) ۱۶۱,۸۹۷,۰۰۰ ریال سود

۱۶- ۶. با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، نتیجه عملکرد سالیانه یک بنگاه اقتصادی با ۱۲ نفر کارمند و تولید سالیانه ۴۰۰ دستگاه هر کدام به ارزش ۹۰۰,۰۰۰ ریال، کدام است؟ (سراسری - ۹۸، مکمل صفحه‌های ۸ و ۹ کتاب درسی)

۱	اجاره‌بهای ماهیانه کارگاه تولیدی	۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	حقوق متوسط ماهیانه هر فرد کارمند اداری و تولیدی، معادل	۷۰۰,۰۰۰ ریال
۳	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه به ارزش	۱۷۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۴	هزینه استهلاك سالیانه ماشین‌های تولیدی معادل	۲۵٪ حقوق سالیانه کارمندان

(۱) ۴۲,۲۰۰,۰۰۰ ریال زیان (۲) ۴۳,۲۰۰,۰۰۰ ریال سود

(۳) ۶۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال سود (۴) ۶۴,۰۰۰,۰۰۰ ریال زیان

۱۷- ۷. با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، عملکرد اقتصادی سالیانه یک بنگاه اقتصادی با ۱۲ نفر کارمند و تولید سالیانه ۳۵۰ دستگاه هر کدام به ارزش ۹۰۰,۰۰۰ ریال کدام است؟ (خارج از کشور - ۹۲، مکمل صفحه‌های ۸ و ۹ کتاب درسی)

۱	اجاره ماهیانه معادل	۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	حقوق متوسط ماهیانه هر فرد معادل	۷۰۰,۰۰۰ ریال
۳	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه به ارزش	۱۷۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۴	هزینه استهلاك سالیانه معادل	۲۵٪ حقوق سالیانه کارمندان

(۱) ۴۲,۲۰۰,۰۰۰ ریال سود (۲) ۴۳,۲۰۰,۰۰۰ ریال ضرر و زیان

(۳) ۶۳,۰۰۰,۰۰۰ ریال سود (۴) ۱۰۹,۰۰۰,۰۰۰ ریال ضرر و زیان

۱۸- ۸. با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، عملکرد اقتصادی «سالیانه» یک بنگاه اقتصادی با ۳۰ نفر کارمند و تولید «سالیانه» ۲۴۰۰ دستگاه هریک به ارزش: ۵,۶۰۰,۰۰۰ ریال، کدام است؟ (خارج از کشور - ۹۴، مکمل صفحه‌های ۸ و ۹ کتاب درسی)

۱	اجاره‌بهای ماهیانه کارگاه تولیدی	۵۸,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	حقوق متوسط ماهانه هر فرد کارمند اداری و تولیدی «معادل»	۳,۲۰۰,۰۰۰ ریال
۳	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه به ارزش	۴۵۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۴	هزینه استهلاك سالیانه ماشین‌های تولیدی معادل:	$\frac{1}{5}$ ارزش مواد اولیه خریداری شده

(۱) ۱۱,۵۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال سود (۲) ۱۱,۰۵۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال سود

(۳) ۱۱,۵۲۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال ضرر یا زیان (۴) ۱۱,۰۵۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال ضرر یا زیان

۱۹- ۹. مجموع درآمد، هزینه‌ها و سود تولیدکننده‌ای برای یک سال معین، برابر ۲۴ میلیون تومان شده؛ میزان درآمد او، «چند میلیون تومان» بوده است؟ (آزاد- ۹۱، مکمل صفحه‌های ۸ و ۹ کتاب درسی)

(۱) ۱۸ (۲) ۱۶ (۳) ۱۲ (۴) ۸

۲۰- ۱۰. چند مورد از عبارت‌های زیر در خصوص برخی از افراد که راه‌های کسب درآمد نامشروع را انتخاب کرده‌اند، نادرست است؟

(مرتبط با متن صفحه ۹ کتاب درسی)

الف) این افراد نه تنها با فعالیت‌های غیرقانونی و غیرشرعی به هموعانشان ظلم می‌کنند، بلکه برکت را نیز از زندگی خودشان دور می‌کنند و اقتصاد خود و جامعه را در سراسیمی سقوط قرار می‌دهند.

ب) معمولاً به‌دنبال گران خریدن و ارزان فروختن‌اند و خرید و فروش برخی از کالاها را به صورت رقابتی درمی‌آورند.

ج) به‌دلیل زودتر آشکار شدن کارهای نامشروع‌شان در شهرها، آنها ترجیح می‌دهند به روستاها کوچ کنند تا آسان‌تر به فعالیت‌های خود بپردازند.

د) آنها معمولاً از رانته‌ها و موقعیت‌هایی که با فریب و ظاهرسازی به‌دست می‌آورند، سوءاستفاده می‌کنند و به درآمدهای کلانی دست می‌یابند.

ه) با احتکار کالاهای مورد نیاز مردم در مواقع ضروری و گران فروختن آن‌ها، سودهای سرشار می‌برند.

(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۲۱- ۱. در مورد تولیدکننده‌ای که طی یک دوره زمانی معین دارای ۱۶ میلیون تومان هزینه و ۷ میلیون تومان سود بوده، «گزینه درست» کدام است؟
(آزاد - ۸۴، مکمل صفحه‌های ۸ و ۹ کتاب درسی)

- (۱) سرمایه مالی ۹ میلیون تومان
(۲) درآمد ۲۳ میلیون تومان
(۳) سرمایه ۲۳ میلیون تومان
(۴) درآمد ۹ میلیون تومان

۲۲- ۲. با توجه به اطلاعات مربوط به یک کارگاه تولیدی، نتیجه عملکرد این کارگاه در طی یک سال گذشته چگونه بوده است؟
(سراسری ۱۴۰۲ نوبت اول دی‌ماه - مرتبط با متن صفحه‌های ۸ و ۹ کتاب درسی)

- الف: اجاره کارگاه ۳۰ میلیون ریال در سال
ب: خرید ماشین‌آلات ده برابر اجاره کارگاه
ج: خرید ماشین فرزند مدیر کارخانه ۲۰ میلیون ریال
د: خرید ماده اولیه دو برابر اجاره کارگاه
ه: درآمد حاصل از فروش محصولات ده برابر خرید مواد اولیه
و: پرداخت حقوق ۱۵۰ میلیون ریال در سال

- (۱) ۶۰ میلیون ریال سود
(۲) ۸۰ میلیون ریال سود
(۳) ۶۰ میلیون ریال ضرر
(۴) ۸۰ میلیون ریال ضرر

۲۳- ۳. با توجه به اطلاعات داده‌شده، وضعیت اقتصادی سالانه یک بنگاه اقتصادی با ۲,۳۰۰ قطعه تولیدی سالانه و ۵ نفر کارگر، به چه صورت است؟
(مکمل صفحه‌های ۸ و ۹ کتاب درسی)

- الف) دستمزد ماهانه هر کارگر: ۳۵۰,۰۰۰ تومان
ب) خرید مواد اولیه مورد نیاز سالانه: ۲,۴۹۰,۰۰۰ تومان
ج) تجهیز سالانه ماشین‌آلات: ۸,۵۰۰,۰۰۰ تومان
د) فروش هر قطعه تولیدی: ۱۵,۰۰۰ تومان
ه) اجاره ماهانه واحد مسکونی مدیر بنگاه: ۳,۰۰۰,۰۰۰ تومان

- (۱) ۲,۵۱۰,۰۰۰ تومان سود برده است.
(۲) ۳۳,۰۹۰,۰۰۰ تومان سود برده است.
(۳) ۴۹۰,۰۰۰ تومان ضرر داده است.
(۴) ۲۱,۷۶۰,۰۰۰ تومان سود برده است.

۲۴- ۴. تولیدکننده‌ای در فرآیند تولید ماهانه خود هزینه‌هایی مطابق جدول زیر متحمل می‌شود. هم‌چنین، این تولیدکننده تعداد ۱۲۰ واحد کالا در ماه تولید می‌کند. بر اثر وجود تورم در جامعه، ۲۰ درصد به کل هزینه‌های تولیدکننده مذکور افزوده می‌شود. اگر این تولیدکننده بخواهد ماهانه ۱,۴۴۰,۰۰۰ تومان سود کسب کند، باید هر واحد کالا را به طور میانگین چند تومان به فروش برساند؟
(مکمل صفحه‌های ۸ و ۹ کتاب درسی)

مواد اولیه	۱,۳۰۰,۰۰۰ تومان
دستمزد هر یک از کارکنان	۸۰۰,۰۰۰ تومان
تعداد کارکنان	۴ نفر
هزینه استهلاک ماهانه ماشین‌آلات	۱,۷۰۰,۰۰۰ تومان
اجاره کارگاه	۲,۲۰۰,۰۰۰ تومان

- (۱) ۹۶,۰۰۰ (۲) ۸۴,۰۰۰ (۳) ۱۰۰,۸۰۰ (۴) ۱۱۵,۲۰۰

۲۵- ۵. با توجه به اطلاعات زیر در مورد یک بنگاه اقتصادی در سال مالی گذشته، این بنگاه با کدام عملکرد می‌تواند به ۴۰۴ میلیون ریال سود در این سال رسیده باشد؟
(مکمل صفحه‌های ۸ و ۹ کتاب درسی)

تعداد کارکنان	۷ نفر
میانگین پرداختی ماهانه به هر یک از کارکنان	۷,۰۰۰,۰۰۰ ریال
اجاره ماهانه کارگاه	۳۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال
خرید سالانه مواد اولیه	۹۱,۰۰۰,۰۰۰ ریال
هزینه استهلاک سالانه ماشین‌آلات	۱۴۷,۰۰۰,۰۰۰ ریال

- (۱) تولید و فروش ۲۵۰۰ عدد کالا هر کدام به مبلغ ۶۶۰,۰۰۰ ریال
(۲) تولید و فروش ۳۰۰۰ عدد کالا هر کدام به مبلغ ۶۵۰,۰۰۰ ریال
(۳) تولید و فروش ۲۶۰۰ عدد کالا هر کدام به مبلغ ۶۳۰,۰۰۰ ریال
(۴) تولید و فروش ۲۱۰۰ عدد کالا هر کدام به مبلغ ۷۱۰,۰۰۰ ریال

۲۶- ۶. یک تولیدکننده برای کاهش هزینه‌های تولید خود از سطح ده میلیون ریال به نه میلیون ریال، کدام اقدام زیر را باید انجام دهد؟

(مرتبط با متن صفحه ۹ کتاب درسی)

(۱) از میزان تولید خود بکاهد.

(۲) به استخدام نیروی کار بپردازد.

(۳) کالاهایش را با قیمتی پایین‌تر عرضه کند.

(۴) در مصرف مواد اولیه صرفه‌جویی کند.

۲۷- ۷. کدام گزینه دربردارنده پاسخ درست پرسش‌های زیر است؟

(آزمون ۲۲ مهر ۱۴۰۱ - مرتبط با متن صفحه‌های ۸ و ۹ کتاب درسی)

الف) مجموع درآمد، هزینه‌ها و سود تولیدکننده‌ای برای یک سال معین، برابر ۳۶ میلیون تومان شده؛ میزان درآمد او، «چند میلیون تومان» بوده است؟

ب) چرا افرادی که به کارهای حرام و نامشروع اشتغال دارند، معمولاً ترجیح می‌دهند به شهرهای بزرگ کوچ کنند؟

(۱) ۱۶ میلیون تومان - زیرا امکان خرید و فروش انحصاری کالاها و گران‌فروشی در شهرها بیشتر فراهم است.

(۲) ۱۶ میلیون تومان - زیرا دست این افراد در روستاها و محله‌های کوچک زود رو می‌شود.

(۳) ۱۸ میلیون تومان - زیرا امکان خرید و فروش انحصاری کالاها و گران‌فروشی در شهرها بیشتر فراهم است.

(۴) ۱۸ میلیون تومان - زیرا دست این افراد در روستاها و محله‌های کوچک زود رو می‌شود.

۲۸- ۸. با توجه به اطلاعات ارائه‌شده در جدول زیر، نتیجه عملکرد سالیانه یک باغدار به همراه دوازده نفر کارگر و یک مهندس کشاورزی با تولید

هفت‌ونیم تن میوه به ارزش شش‌ونیم میلیارد تومان، کدام مورد است؟ (خارج از کشور ۱۴۰۲ نوبت دوم تیرماه - مرتبط با صفحه‌های ۸ و ۹ کتاب درسی)

۱	اجاره ماهیانه باغ	۶۰ میلیون تومان
۲	حقوق متوسط ماهیانه هر کارگر	$\frac{1}{3}$ اجاره وسایل
۳	خرید منزل مسکونی صاحب باغ	۱۰۰ میلیون تومان
۴	اجاره وسایل و ابزار موردنیاز	۷۵ میلیون تومان
۵	خرید سم و کود مناسب	۴۰ میلیون تومان
۶	کرایه حمل‌ونقل محصول	۲۰ میلیون تومان
۷	حقوق ماهیانه باغدار و مهندس	۱۲۰ میلیون تومان

(۱) ۵۰۵ میلیون تومان سود

(۲) ۶۰۵ میلیون تومان سود

(۳) ۵۰۵ میلیون تومان ضرر

(۴) ۶۰۵ میلیون تومان ضرر

۲۹- ۹. جدول زیر بیانگر هزینه‌های یک کارگاه سفالگری با ۶ کارگر و تولید ماهانه ۵۰۰ واحد محصول، هریک به ارزش ۵۲ هزار تومان است. با توجه

به اطلاعات فوق و موارد مذکور در جدول، اگر بنگاه اقتصادی سود سالیانه‌ای معادل $\frac{163}{5}$ میلیون تومان کسب کرده باشد، آنگاه هزینه

(مرتبط با متن صفحه‌های ۸ و ۹ کتاب درسی)

حمل‌ونقل سالانه این کارگاه چند میلیون تومان است؟

حقوق متوسط ماهانه هر یک از کارگران	۱/۵ میلیون تومان
هزینه خرید مواد اولیه سالانه	۲۰ میلیون تومان
هزینه حمل‌ونقل سالانه	؟
اجاره ماهانه کارگاه	۱ میلیون تومان
هزینه استهلاك سالانه	$\frac{1}{5}$ هزینه مواد اولیه سالانه

(۱) ۲/۵ میلیون تومان

(۲) ۳/۵ میلیون تومان

(۳) ۵/۵ میلیون تومان

(۴) ۴/۵ میلیون تومان

۳۰- ۱۰. با توجه به اطلاعات ارائه‌شده در جدول زیر، اگر عملکرد اقتصادی سالیانه این «بنگاه اقتصادی» برابر با ۲,۱۱۲,۱۰۰,۰۰۰ ریال سود باشد، آنگاه

(مرتبط با متن صفحه‌های ۸ و ۹ کتاب درسی)

درآمد سالیانه این بنگاه کدام است؟

۱	اجاره‌بهای ماهانه کارگاه تولیدی	۱۲,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۲	حقوق متوسط ماهانه هر فرد کارمند تولیدی و اداری	۸۵۰,۰۰۰ ریال
۳	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه به ارزش	۱۸۵,۰۰۰,۰۰۰ ریال
۴	هزینه استهلاك سالیانه ماشین‌های تولیدی به ارزش:	معادل ۳۰٪ حقوق سالیانه کارمندان
۵	تعداد کارمندان	۱۵ نفر

(۱) ۲,۵۲۰,۱۱۰,۰۰۰ ریال (۲) ۲,۵۷۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال (۳) ۲,۶۴۰,۱۱۰,۰۰۰ ریال (۴) ۲,۶۴۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال

پاسخ نامہ
تشریح

پاسخ تشریحی نقش کارآفرینان

۱. گزینه ۲

کارآفرینان یا مؤسسه‌های شرکت‌ها با کار و تلاش خود از کسب و کارها مراقبت می‌کنند که این کار چندان آسان نیست، چرا که: بسیاری از کسب و کارهای نوپا عمر کوتاهی دارند؛ به‌طوری که تنها نیمی از آن‌ها می‌توانند از شش سالگی عبور و به کار خود ادامه دهند.

۲. گزینه ۳

الف) صحیح است.

ب) صحیح است.

ج) نادرست است. کارآفرین باید توانایی مالی لازم برای راه‌اندازی کسب و کارش را داشته باشد.

د) نادرست است. کارآفرین باید بداند که در آغاز کارش ممکن است با موفقیت کمتر یا عدم موفقیت روبه‌رو شود.

ه) نادرست است. کارآفرین لازم است: آگاهی و دانش زیادی برای اتخاذ تصمیمات مناسب درباره موقعیت شرکت، پیشنهاد محصول، قیمت‌گذاری، تبلیغات و استخدام نیروی کار داشته باشد.

و) صحیح است.

۳. گزینه ۱

کارآفرین کسی است که با نوآوری و خطرپذیری، محصولات جدیدی تولید و عرضه می‌کند یا راه‌های جدیدی برای تولید کشف می‌کند.

۴. گزینه ۴

کارآفرین باید توانایی مالی لازم برای راه‌اندازی کسب و کارش را داشته باشد و بداند که در آغاز کارش ممکن است با موفقیت کمتر یا عدم موفقیت روبه‌رو شود.

۵. گزینه ۳

ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق:

تیزبین	فرصت‌های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند.
نوآور	ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کنند.
ریسک‌پذیر	پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان را با شجاعت و تدبیر، به میدان می‌آورند تا فعالیت اقتصادی جدیدی را راه‌اندازی کنند.
خوش‌بین	کارآفرینان واقع‌بین هستند؛ اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.
پرانگیزه	نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.
یادگیرنده	از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.
سازمان‌دهنده	منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

۶. گزینه ۴

ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق:

نوآور	ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و یا کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کنند.
خوش‌بین	کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.
یادگیرنده	از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.
پرانگیزه	نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.

۷. گزینه ۳

ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق	
خوش‌بین	کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.
پرانگیزه	نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.
یادگیرنده	از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.
سازمان‌دهنده	منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.

۸. گزینه ۴

عبارت «منابع را به شکل کارایی مدیریت و هماهنگ می‌کنند.» به ویژگی سازمان‌دهنده، از جمله ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق اشاره دارد.

۹. گزینه ۱

پرانگیزه: نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند. خوش‌بین: کارآفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.

تیزبین: فرصت‌های کسب و کار را زمانی که دیگران شاید متوجه نشوند، می‌بینند.

۱۰. گزینه ۱

کارآفرینی به معنی تأسیس شرکتی است که با تولید کالاها و خدمات و رفع نیازها و خواسته‌های مردم هم به خود و هم به دیگران سود می‌رساند. می‌توان کار در مغازه ساندویچ‌فروشی شخصی و راه‌اندازی خدمات باغبانی در منزل را کارآفرینی دانست چرا که با شیوه‌ای نوآورانه به ارائه کالاها و خدمات می‌پردازند و علاوه بر رفع نیازها و خواسته‌های مردم، به سود نیز دست می‌یابند. هم‌چنین با به کار بستن ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق در این دو مورد و با سازماندهی کسب و کار خود، سود را افزایش می‌دهند. اما در موارد دیگر یعنی تدریس در مدرسه دولتی و عضو نیروی فعال در ارتش شدن اصلاً بحث سود در کار نیست و دلیل عمده آن می‌تواند دولتی بودن این فعالیت‌ها باشد.

پاسخ تشریحی هزینه‌های تولید، درآمد و سود، کسب درآمد حلال

۱۱. گزینه ۳

میزان سود برابر است با تفاوت درآمد و هزینه:

هزینه - درآمد = سود

۱۲. گزینه ۴

خریداری یا اجاره کارگاه، مغازه یا دفتر کار، خرید ماشین‌آلات، خرید لوازم موردنیاز دیگر، خرید مواد اولیه، استخدام تعدادی کارگر و کارمند، جزء هزینه‌های تولید محسوب می‌شوند. اما پولی که مابه‌التفاوت درآمد و هزینه است و تولیدکننده از فعالیت اقتصادی خود به دست می‌آورد، سود نامیده می‌شود و جزء هزینه‌های تولید نیست.

۱۳. گزینه ۳

ریال $48,000,000 = 4,000,000 \times 12$ = اجاره سالانه بنگاه
ریال $2,400,000 = 200,000 \times 12$ = حقوق سالانه هر فرد
ریال $9,600,000 = 2,400,000 \times 4$ = حقوق سالانه مجموع کارکنان
ریال $1,152,000 = \frac{12}{100} \times 9,600,000$ = هزینه استهلاک سالانه
ریال $225,000,000 = 750 \times 300,000$ = درآمد (تولید) سالانه بنگاه
هزینه‌های تولید - درآمد = سود (یا زیان)
سود (یا زیان) = $225,000,000 - (48,000,000 + 9,600,000 + 4,450,000 + 1,152,000)$
ریال $161,798,000 = 225,000,000 - 63,202,000$
چون میزان درآمد از هزینه‌ها بیش‌تر است، تولیدکننده از فعالیت خود سود برده است.

ریال $2,200 \times 1,200,000 = 2,640,000,000$ = درآمد سالانه بنگاه
ریال $12,000,000 \times 12 = 144,000,000$ = اجاره سالانه بنگاه
ریال $850,000 \times 15 \times 12 = 153,000,000$ = حقوق سالانه همه کارکنان
هزینه استهلاک سالانه ماشین‌های تولیدی

ریال $153,000,000 \times \frac{30}{100} = 45,900,000$
ریال $144,000,000 + 153,000,000 + 45,900,000 = 527,900,000$
ریال $2,640,000,000 - 527,900,000 = 2,112,100,000$

ریال $750 \times 300,000 = 225,000,000$ = درآمد سالانه بنگاه
ریال $400,000 \times 12 = 4,800,000$ = اجاره سالانه بنگاه
ریال $200,000 \times 4 \times 12 = 9,600,000$ = حقوق سالانه همه کارکنان
ریال $9,600,000 \times \frac{20}{100} = 1,920,000$ = هزینه استهلاک سالانه
ریال $4,800,000 + 1,920,000 + 4,450,000 = 20,770,000$
ریال $225,000,000 - 20,770,000 = 204,230,000$

ریال $400 \times 900,000 = 360,000,000$ = درآمد سالیانه
ریال $10,000,000 \times 12 = 120,000,000$ = اجاره سالیانه کارگاه تولیدی
ریال $700,000 \times 12 \times 12 = 100,800,000$ = حقوق سالیانه کارمندان
ریال $178,000,000$ = مواد اولیه مورد نیاز سالیانه
ریال $\frac{25}{100} \times 100,800,000 = 25,200,000$ = هزینه استهلاک سالیانه
ریال $120,000,000 + 100,800,000 + 178,000,000 + 25,200,000 = 424,000,000$
هزینه - درآمد = سود یا زیان
ریال $360,000,000 - 424,000,000 = -64,000,000$ (ضرر یا زیان)

ریال $350 \times 900,000 = 315,000,000$ = درآمد سالانه بنگاه
ریال $10,000,000 \times 12 = 120,000,000$ = اجاره سالانه بنگاه
ریال $700,000 \times 12 \times 12 = 100,800,000$ = حقوق سالانه تمامی کارمندان بنگاه
ریال $\frac{25}{100} \times 100,800,000 = 25,200,000$ = هزینه استهلاک سالانه
ریال $120,000,000 + 100,800,000 + 178,000,000 + 25,200,000 = 424,000,000$
هزینه‌های بنگاه - درآمد = سود یا زیان
ریال $315,000,000 - 424,000,000 = -109,000,000$ (ضرر یا زیان)

ریال $2,400 \times 5,600,000 = 13,440,000,000$ = درآمد سالانه بنگاه
ریال $58,000,000 \times 12 = 696,000,000$ = اجاره سالانه بنگاه
ریال $3,200,000 \times 30 \times 12 = 1,152,000,000$ = حقوق سالانه همه کارکنان
هزینه استهلاک سالانه ماشین‌های تولیدی

ریال $\frac{1}{5} \times 450,000,000 = 90,000,000$
ریال $696,000,000 + 1,152,000,000 + 450,000,000 + 90,000,000 = 2,388,000,000$
ریال $2,388,000,000 - 13,440,000,000 = 11,052,000,000$

میزان سود برابر با تفاوت درآمد و هزینه‌های تولید است.
هزینه‌های تولید - درآمد = سود
هزینه‌های تولید + سود = درآمد
میلیون تومان $12 = \text{درآمد} \Rightarrow 24 = \text{سود} \Rightarrow 2 = \text{درآمد}$

بررسی عبارات صورت سؤال:
الف) صحیح است.
ب) نادرست است. معمولاً به دنبال ارزان خریدن و گران فروختن‌اند و خرید و فروش برخی از کالاها، در انحصار آن‌هاست.
ج) نادرست است. از آنجا که معمولاً دست این افراد در روستاها و محله‌های کوچک زود رو می‌شود، ترجیح می‌دهند به شهرهای بزرگ کوچ کنند تا آسان‌تر به فعالیت‌های خود بپردازند.
د) صحیح است.
ه) صحیح است.

میلیون تومان $x = 16 + 7 \Rightarrow x = 23$

میلیون ریال $30 = \text{اجاره سالانه کارگاه}$
اجاره سالانه کارگاه $10 \times \text{هزینه خرید ماشین‌آلات}$
میلیون ریال $10 \times 30 = 300$
میلیون ریال $60 = 2 \times 30 = \text{اجاره سالانه کارگاه}$ = هزینه خرید ماده اولیه
میلیون ریال $150 = \text{هزینه پرداخت حقوق سالانه}$
هزینه خرید ماده اولیه $10 \times \text{درآمد حاصل از فروش محصولات}$
میلیون ریال $10 \times 60 = 600$
میلیون ریال $540 = 30 + 300 + 60 + 150 = \text{مجموع هزینه‌های تولید کارگاه}$
چون میزان درآمد از هزینه‌ها بیشتر است، تولیدکننده از فعالیت خود سود برده است.

میلیون ریال $60 = 540 - 600 = \text{هزینه‌های تولید} - \text{درآمد} = \text{سود}$
توجه: خرید ماشین فرزند مدیر کارخانه جزو هزینه‌های تولید کارگاه تولیدی نیست.

تومان $350,000 \times 5 = 1,750,000$ = دستمزد ماهانه کارگران
تومان $1,750,000 \times 12 = 21,000,000$ = دستمزد سالانه کارگران
تومان $21,000,000 + 2,490,000 + 8,500,000 = 31,990,000$
تومان $2,300 \times 15,000 = 34,500,000$ = درآمد کل سالانه
هزینه کل - درآمد کل = سود
تومان $34,500,000 - 31,990,000 = 2,510,000$ = سود سالانه
توجه: اجاره واحد مسکونی مدیر بنگاه جزو هزینه‌های بنگاه محسوب نمی‌شود.

تومان $4 \times 800,000 = 3,200,000$ = دستمزد کل کارکنان
کل هزینه‌های تولید $1,300,000 + 3,200,000 + 1,700,000 + 2,200,000 = 8,400,000$ تومان
هزینه‌های تولید بر اثر وجود تورم =

هزینه‌های سالانه را به دست آوریم. در نتیجه داریم:

تومان $500 \times 52,000 = 26,000,000$ درآمد ماهانه بنگاه
= ۲۶ میلیون تومان
میلیون تومان $26 \times 12 = 312$ درآمد سالانه بنگاه
سود - درآمد = هزینه $\Rightarrow$ هزینه - درآمد = سود
میلیون تومان $312 - 163 = 149$ / ۵
حال مجموع هزینه‌های سالانه بنگاه را داریم، با توجه به فرمول زیر
می‌توانیم هزینه حمل و نقل سالانه را محاسبه کنیم:

میلیون تومان $1/5 \times 6 \times 12 = 108$ حقوق سالانه کارگران
میلیون تومان $1 \times 20 = 4$ هزینه استهلاک سالانه
میلیون تومان $1 \times 12 = 12$ اجاره سالانه بنگاه
هزینه خرید مواد اولیه سالانه + حقوق سالانه کارگران = مجموع هزینه‌های سالانه بنگاه
هزینه استهلاک سالانه + اجاره سالانه کارگاه + هزینه حمل و نقل سالانه +
 $12 + 4 = 16$ هزینه حمل و نقل سالانه $108 + 20 = 128$ / ۵
میلیون تومان $128 - 149 = 4$ / ۵ هزینه حمل و نقل سالانه $\Rightarrow$

۳۰. گزینه ۴

ریال $12,000,000 \times 12 = 144,000,000$ اجاره سالانه بنگاه
 $85,000 \times 15 \times 12$ حقوق سالانه همه کارکنان
ریال $153,000,000$
هزینه استهلاک سالانه ماشین‌های تولیدی
ریال $153,000,000 \times \frac{30}{100} = 45,900,000$
ریال $144,000,000 + 153,000,000 + 45,900,000 = 342,900,000$
هزینه‌های سالانه بنگاه - درآمد سالانه بنگاه = سود سالانه بنگاه
هزینه‌های سالانه بنگاه + سود سالانه بنگاه = درآمد سالانه بنگاه
 $342,900,000 + 2,112,100,000 = 2,455,000,000$ درآمد سالانه بنگاه
ریال $2,455,000,000$

پاسخ تشریحی کسب و کار شخصی، شرکت

۳۱. گزینه ۲

اگر بخواهیم به صورت کلی تفاوت مفهومی شکل‌های مختلف کسب و کار
را درک کنیم، باید تنها به این سؤال پاسخ بدهیم که:
«مالک محصول یا کالای (نهایی) که به مشتری عرضه می‌شود، کیست؟
یک نفر یا چند نفر هستند و چگونه درآمد یا سود باید تقسیم شود؟»
همین سؤال ساده و پاسخ آن، بیانگر مفهومی است به نام «سازمان تولید».

۳۲. گزینه ۳

راه‌اندازی آسان و هزینه‌های نسبتاً اندک از مزایای کسب و کار شخصی است.

۳۳. گزینه ۱

مزایا: راه‌اندازی آسان و هزینه‌های نسبتاً اندک، آزادی عمل و سهولت در
تصمیم‌گیری (تصمیم‌گیری در مورد بازاریابی، تغییر شرایط بازار و ...)،
مالکیت کامل سود، منافع مالیاتی (فقط یک بار مالیات بر درآمد می‌دهید)
معایب: بار سنگین مسئولیت (همه چیز به شما برمی‌گردد، حتی در ناخوشی
و سفر، مشکل تأمین مالی (پس‌انداز شخصی و قرض از دوستان و
خانواده)، مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی

۳۴. گزینه ۲

کسب و کار محمدرضا یک «کسب و کار شخصی» محسوب می‌شود و همه
موارد به‌جز گزینه «۲»، از ویژگی‌های این نوع کسب و کار هستند. دقت
کنید که محمدرضا برادرش را استخدام کرده و با او شریک نشده است؛
یعنی مسئولیت تمام تصمیمات سخت، مهم و دشوار به عهده محمدرضا
می‌باشد و او مالک درآمد این خدمات است.

هزینه‌های تولید قدیم $120\% = (\text{هزینه‌های تولید قدیم} + 20\%) + \text{هزینه‌های تولید قدیم}$
تومان $8,400,000 \times 120 = 10,080,000$
کل هزینه‌های تولید - درآمد = سود
 $\Rightarrow 1,440,000 = \text{درآمد} - 10,080,000$
تومان $11,520,000 = \text{درآمد}$
 $\Rightarrow 120 \times x = 11,520,000$
تومان $x = 96,000$

۲۵. گزینه ۱

ریال $7 \times 7,000,000 = 49,000,000$ پرداختی ماهانه کل کارکنان
ریال $12 \times 49,000,000 = 588,000,000$ پرداختی سالانه کل کارکنان
ریال $12 \times 35,000,000 = 420,000,000$ اجاره سالانه کارگاه
= مجموع هزینه‌های سالانه
میلیون ریال $588 + 420 + 91 + 147 = 1,246$
هزینه‌های تولید - درآمد = سود
سود + هزینه‌های تولید = درآمد
میلیون ریال $1,246 + 404 = 1,650$
این درآمد از عملکرد مذکور در گزینه «۱» به دست می‌آید:
ریال $2500 \times 660,000 = 1,650,000,000$

۲۶. گزینه ۴

به عنوان مثال تولیدکننده‌ای می‌تواند با صرفه‌جویی و افزایش بهره‌وری (مثل
پرهیز از استخدام نیروی کار غیرلازم یا صرفه‌جویی در مصرف مواد اولیه و
انرژی و یا جلوگیری از ریخت و پاش‌ها) هزینه‌های تولید را از سطح ده میلیون
ریال به نه میلیون ریال کاهش دهد، بدون آن که از میزان تولید بکاهد.

۲۷. گزینه ۴

(الف)

میزان سود برابر با تفاوت درآمد و هزینه‌های تولید است.
هزینه‌های تولید - درآمد = سود
هزینه‌های تولید + سود = درآمد
میلیون تومان $18 = \text{درآمد} \Rightarrow 36 = (\text{درآمد}) \Rightarrow 2$
ب) از آنجا که معمولاً دست‌افزادی که به کسب و کارهای حرام اشتغال دارند،
در روستاها و محله‌های کوچک زود رو می‌شود، آن‌ها ترجیح می‌دهند به
شهرهای بزرگ کوچ کنند تا آسان‌تر به فعالیت‌های خود بپردازند.

۲۸. گزینه ۲

میلیون تومان $60 \times 12 = 720$ اجاره سالانه باغ
= حقوق سالانه مجموع کارگران
میلیون تومان $(\frac{1}{3} \times 75) \times 12 \times 12 = 3,600$
میلیون تومان $75 = \text{اجاره وسایل و ابزار مورد نیاز}$
میلیون تومان $40 = \text{خرید سم و کود مناسب}$
میلیون تومان $20 = \text{کرایه حمل و نقل محصول}$
میلیون تومان $120 \times 12 = 1,440$ حقوق سالانه باغدار و مهندس
مجموع هزینه‌های سالانه $720 + 3,600 + 75 + 40 + 20 + 1,440 = 5,895$
میلیون تومان
میلیارد تومان $6/5 = \text{درآمد سالانه حاصل از فروش محصولات}$
میلیون تومان $6,500$
چون میزان درآمد از هزینه‌ها بیشتر است؛ تولیدکننده از فعالیت خود سود
کرده است.
میلیون تومان $605 = 6,500 - 5,895$ = هزینه‌های تولید - درآمد = سود
توجه: خرید منزل مسکونی صاحب باغ جزو هزینه‌های تولید نیست.

۲۹. گزینه ۴

با توجه به اطلاعات مسئله می‌توانیم درآمد سالانه بنگاه را محاسبه کنیم،
میزان سود سالانه نیز داده شده است، از تفاضل این دو، می‌توانیم مجموع